

Dosarul nr. 2rc-227/18

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: I. Cotea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, I. Dănăilă, T. Berdilă)

DECIZIE

3 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Societatea Comercială „Iurfeco-Agro”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria
Țărănească „Rusuleac Mihail” împotriva Societății Comerciale „Iurfeco-Agro”
Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repararea prejudiciului,

împotriva încheierii din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost
respinsă cererea Societății Comerciale „Iurfeco-Agro” Societate cu Răspundere
Limitată privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituită
cererea de apel ca fiind depusă în afara termenul legal,

c o n s t a t ă :

La 11 ianuarie 2018 GȚ „Rusuleac Mihail” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SC „Iurfeco-Agro” SRL cu privire la repararea prejudiciului.

Prin hotărârea din 14 martie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost
admisă cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Rusuleac Mihail” împotriva
SC „Iurfeco-Agro” SRL cu privire la repararea prejudiciului.

La 17 mai 2018 SC „Iurfeco-Agro” SRL a declarat apel împotriva hotărârii
din 14 martie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând concomitent și
repunerea în termen.

Prin încheierea din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă
cererea SC „Iurfeco-Agro” SRL privind repunerea în termenul de declarare a
apelului și a fost restituită apelantului cererea de apel ca fiind depusă în afara
termenul legal.

La 20 august 2018 SC „Iurfeco-Agro” SRL a declarat recurs împotriva
încheierii din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Cahul.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată,
considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate normele de
drept procedural, iar concluziile expuse în încheiere contravin circumstanțelor
cauzei și probelor din dosar.

A relatat că, la pronunțarea hotărârii primei instanțe niciun reprezentant al SC „Iurfeco-Agro” SRL nu a fost prezent, iar cu dispozitivul hotărârii a luat cunoștință în data de 15 mai 2018.

A mai declarat că, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că semnătura de pe avizul poștal privind recepționarea citației pentru ședința de judecată din 14 martie 2018, nu aparține administratorului SC „Iurfeco-Agro” SRL.

La fel, a menționat că prima instanță nu a expediat hotărârea integrală, încălcând astfel prevederile art. 236 alin. (5) lit. b), alin. (6) și (8) Cod de procedură civilă, iar din acest motiv nu a avut posibilitatea de a depune cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Prin urmare, a explicat că a fost în imposibilitate obiectivă de a declara apelul în termenul legal.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Cahul, cu restituirea cauzei în instanța de apel de la etapa primirii apelului pe rol.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la 11 iulie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 20 august 2018, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Alineatul (3) al aceluiași articol, prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Pornind de la prevederile menționate, instanța de recurs notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 Cod de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

În acest context, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței

trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 14 martie 2018 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Rusuleac Mihail” împotriva SC „Iurfeco-Agro” SRL cu privire la repararea prejudiciului (f.d.69).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 14 martie 2018, rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii, reprezentantul SC „Iurfeco-Agro” SRL, nu a fost prezent (f.d. 62-63).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 15 martie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate, expirând la 13 aprilie 2018, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului.

Actele cauzei atestă că, SC „Iurfeco-Agro” SRL a contestat cu apel hotărârea din 14 martie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în data de 17 mai 2018, solicitând concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând că la examinarea cauzei și pronunțarea hotărârii primei instanțe niciun reprezentant al SC „Iurfeco-Agro” SRL nu a fost prezent, iar despre existența hotărârii a aflat la 15 mai 2018.

În acest sens, art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel prin încheierea din 11 iulie 2018, întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen sunt neîntemeiate.

Astfel, argumentul precum că reprezentantul SC „Iurfeco-Agro” SRL nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță și nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii, nu poate fi reținut ca întemeiat.

Sub acest aspect, instanța de recurs menționează că, la materialele dosarului este anexat avizul de recepție a scrisorii recomandate privind citarea SC „Iurfeco-Agro” SRL pentru ședința din 14 martie 2018 (f.d. 57), iar în conformitate cu art. 102 alin. (4)¹ Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului referitor la faptul că, avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la materialele dosarului privind citarea SC „Iurfeco-Agro” SRL, nu a fost semnat de către administrator, dar de către o altă persoană, or, aceste circumstanțe nu pot fi imputate instanței de judecată, care a respectat dispozițiile legale ce guvernează instituția comunicării actelor de procedură.

De altfel, art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă, stipulează că citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Instanța de recurs apreciază ca fiind critic și argumentul recurentului referitor la faptul că în adresa SC „Iurfeco-Agro” SRL nu a fost expediată hotărârea integrală, fiind încălcate prevederile art. 236 alin. (5) lit. b), alin. (6) și (8) Cod de procedură civilă, iar din acest motiv nu a avut posibilitatea de a depune cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Or, în contextul normei invocate de către recurent, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel, pe când, la caz, cererea de apel a fost depusă cu depășirea termenului legal de 30 de zile de pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Mai mult decât atât, instanța de recurs reiterează că termenul declarării apelului începe a curge în ziua imediat următoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la comunicarea acesteia, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțare, în ultimul caz legea acordând posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ceea ce în prezenta speță nu a fost dovedit.

Conform jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă și faptul că, SC „Iurfeco-Agro” SRL a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere a apelului în termen și restituirea acestuia, fiind cert stabilit că SC „Iurfeco-Agro” SRL nu a prezentat probe ce ar confirma omiterea din motive întemeiate a termenului de declarare a apelului, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de casare a încheierii recurate.

Față de circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului în termen, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, instanța de recurs amintește că, art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Iurfeco-Agro” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Rusuleac Mihail” împotriva Societății Comerciale „Iurfeco-Agro” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repararea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva